

Niets ontziende passie met verwoestende gevolgen

THEATER
Phaedra van
Jean Racine
door
Toneelgroep
Amsterdam.
Tournee tot
23/12
●●●●○

Slechts zelden zijn in het theater nog de grote stukken uit het toneelrepertoire te zien, geësceneerd met respect voor de tekst en de historische receptie van het stuk. Toneelgroep Amsterdam zorgt voor een zeer gunstige uitzondering: *Phaedra*, oftewel de uit 1677 daterende tragedie *Phèdre* van Jean Racine, in een regie van de Pool Grzegorz Jazyna.

Phaedra is een verhaal van niets ontziende passie met verwoestende gevolgen, waarvan Racine het thema heeft ontleend aan de Griekse mythologie. Koningin Phèdre is haar leven lang al ten prooi aan een even heftige als schuldige liefde voor haar stiefzoon Hippolytos. Zij verklaart haar passie wanneer de mare haar bereikt dat haar man Theseus is overleden en niet terug zal keren. Maar dat blijkt een misverstand: Theseus keert terug.

Bij de klassieke auteurs wijst Hippolytos de affecties van Phaedra af, omdat hij geen heil ziet in passie. Racine heeft dat veranderd: Hippolytos' afwijzing komt voort uit zijn eigen liefde voor Aricia. Wanneer Phaedra van die liefde verneemt, ontsteekt zij – in de waanzinscène die sinds jaar en dag het hoogtepunt van het stuk

vormt – in zodanige toorn dat zij haar man Theseus voorliegt dat Hippolytos haar avances heeft gemaakt. Dat is, zoals het hoort in een tragedie, het startsein voor een noodlottige reeks sterfgevallen.

Jazyna is er in geslaagd de twee lagen van de tragedie – het klassieke noodlotsdrama, en het meer moderne gegeven van de nietsontziende passie en geilheid van Phèdre – prachtig te laten uitkomen. Chris Nietvelt is bepaald groots in een aantal sleutelscènes, zoals de verleiding van Hippolytos en de waanzinscène. Ook de anderen bevinden zich op hoog niveau: de meervoudig bedrogen Theseus van Hans Kesting, de gekraakte eerlijkheid van Eelco Smits als Hippolytos, en Phaedra's vertrouwelingen en zondebok Oenone in de vertolking van Kitty Courbois. De scenografie van Magdalena Maciejewska geeft de voorstelling een sfeer van benauwende onontkoombaarheid.

Maar het spectaculairst is misschien nog wel de grote overtuigingskracht van dit geheel op tekst gebaseerde theater. Wanneer Hugo Kool-schijn als Theramenes in de voorlaatste scène de ondergang van Hippolytos beschrijft, stromen in de zaal de waterlanders. Tranen bij een bodeverhaal – wie had dat anno 2010 nog kunnen denken.

RAYMOND VAN DEN BOOGAARD

Bekijk de trailer van de voorstelling *Phaedra* op toneelgroepamsterdam.com.